

**S P R A W O Z D A N I E
KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH**

**o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy
o służbie zagranicznej oraz niektórych innych
ustaw (druk nr 2134)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu skierowała w dniu 1 kwietnia 2022 r. powyższy projekt ustawy do Komisji Spraw Zagranicznych do pierwszego czytania.

Komisja Spraw Zagranicznych po rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 26 kwietnia 2022 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Komisja, zgodnie z art. 43 ust. 3 regulaminu Sejmu, przedstawia na żądanie wnioskodawców następujące wnioski mniejszości:

1) w art. 1 po pkt 1 dodać pkt 1a w brzmieniu:

„1a) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a. 1. Pracodawca nie może rozwiązać stosunku pracy z pracownikiem niewchodzącym w skład służby zagranicznej, zatrudnionym w placówce zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej mieszczącej się w państwie, którego terytorium objęte jest konfliktem zbrojnym.

2. Przepisu nie stosuje się w przypadku wystąpienia przesłanek przewidujących rozwiązanie umowy z winy pracownika.”;”;

– poseł M. Krzakała

2) w:

a) art. 1 w pkt 2, w art. 5a po ust. 2 dodać ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku zatrudnienia w placówce zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej mieszczącej się w państwie, którego terytorium objęte jest konfliktem zbrojnym.”,

b) art. 5 w ust. 1 zdaniu drugiemu nadać brzmienie:

„Stosuje się odpowiednio przepisy art. 5a ust. 2 i 2a ustawy zmienianej w art. 1.”;

– **poseł M. Krzakała**

3) w art. 1 w pkt 2, w art. 5a dodać ust. 7 w brzmieniu:

„7. Od odmownej decyzji Szefa Służby Zagranicznej o zatrudnieniu przysługuje odwołanie do Sądu Pracy.”;

– **poseł M. Krzakała**

4) w art. 1 w pkt 3 dodać lit. c w brzmieniu:

„c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Zawodowemu dyplomacie przysługuje prawo do odwołania się od decyzji stwierdzającej wygaszenie stosunku pracy do Sądu Pracy”.”;

– **poseł M. Krzakała**

5) w art. 1 dodać pkt ... w brzmieniu

„...”) w art. 31 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Ambasadorowi oraz stałemu przedstawicielowi przy organizacji międzynarodowej nadaje się stopień dyplomatyczny na czas pełnienia funkcji bez względu na spełnianie warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 2–5.”.”;

– **poseł K. Kamiński**

6) w art. 1 dodać pkt ... w brzmieniu:

„...”) po art. 54 dodaje się art. 54a w brzmieniu:

„Art. 54a. 1. Członkowi służby zagranicznej wykonującemu zadania w placówce zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej mieszczącej się w państwie, którego terytorium objęte jest konfliktem zbrojnym, mogą zostać przyznane przez ministra właściwego do spraw zagranicznych szczególne świadczenia i uprawnienia.

2. Minister do spraw zagranicznych określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje, wysokość oraz szczegółowe zasady przyznawania szczególnych świadczeń i uprawnień, o których mowa w ust. 1, mając na względzie charakter i warunki, w

których wykonywane są zadania na terytorium objętym konfliktem zbrojnym oraz wynikające z tego zagrożenia.”.”;

– poseł **P. Kowal**

7) w art. 5 dodać ust. 5 w brzmieniu:

„5. W przypadku braku zgody na dalsze zatrudnienie w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych osobie kształcącej się w zagranicznym podmiocie systemu szkolnictwa wyższego i nauki przysługuje odwołanie się od decyzji Szefa Służby Zagranicznej do Sądu Pracy.”.

– poseł **M. Krzakała**

Warszawa, dnia 26 kwietnia 2022 r.

Sprawozdawca

Przewodniczący Komisji
Spraw Zagranicznych

/-/ Arkadiusz Mularczyk

/-/ Marek Kuchciński

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o służbie zagranicznej oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. poz. 464 i 1003 oraz z 2022 r. poz. 655) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 w ust. 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpoznania.”;

2) po art. 5 dodaje się art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a. 1. Osoba, która kształciła się, w szczególności odbyła kursy, szkolenia, podjęła studia, uzyskała tytuł zawodowy, stopień w zakresie sztuki, stopień naukowy, tytuł naukowy lub prowadziła działalność naukową w zagranicznym podmiocie systemu szkolnictwa wyższego i nauki:

- 1) będącym organem bezpieczeństwa innego państwa, albo prowadzonym, podległym, kontrolowanym lub nadzorowanym przez taki organ,
- 2) wchodzącym w skład sił zbrojnych innego państwa, albo im podległym, przez nie nadzorowanym lub kontrolowanym,
- 3) stanowiącym część resortu właściwego do spraw zagranicznych lub wewnętrznych innego państwa albo temu resortowi podległym lub przez niego kontrolowanym lub nadzorowanym

– może być zatrudniona w służbie zagranicznej po złożeniu wniosku i uzyskaniu zgody Szefa Służby Zagranicznej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do osób, które kształciły się wyłącznie w:

- 1) państwach członkowskich Unii Europejskiej;
- 2) państwach sygnatariuszach Traktatu Północnoatlantyckiego niebędących państwami członkowskimi Unii Europejskiej;
- 3) państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 4) Konfederacji Szwajcarskiej.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

3. W celu rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, Szef Służby Zagranicznej zwraca się do:

- 1) dyrektora generalnego służby zagranicznej o przedstawienie posiadanej dokumentacji pracowniczej wnioskodawcy;
- 2) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego o sporządzenie, w terminie 30 dni, opinii o braku przeciwwskazań do podjęcia przez osobę, o której mowa w ust. 1, pracy w służbie zagranicznej.

4. Szef Służby Zagranicznej wydaje zgodę, o której mowa w ust. 1, w przypadku otrzymania opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego potwierdzającej brak przeciwwskazań do podjęcia pracy w służbie zagranicznej.

5. Szef Służby Zagranicznej wydaje zgodę, o której mowa w ust. 1, albo odmawia jej wydania w terminie 30 dni od dnia otrzymania opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.”;

3) w art. 16:

a) w ust. 3 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) dwukrotnej odmowy przyjęcia przez dyplomatę zawodowego dwóch następujących po sobie wyznaczeń stanowiska w placówce zagranicznej lub komórce organizacyjnej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zagranicznych, które są zgodne z jego kwalifikacjami i umiejętnościami oraz przebiegiem kariery zawodowej.”,

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 5, drugie wyznaczenie dyplomacie zawodowemu stanowiska w placówce zagranicznej lub komórce organizacyjnej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zagranicznych może nastąpić nie wcześniej niż po upływie miesiąca od dnia odmowy przyjęcia przez dyplomatę zawodowego wyznaczonego stanowiska.”;

4) w art. 22 uchyla się ust. 6 i 7;

5) w art. 28:

- a) w ust. 1 w pkt 8 średnik zastępuje się kropką i uchyla się pkt 9,
- b) w ust. 2 wyraz „attaché” zastępuje się wyrazami „III sekretarz”.

Art. 2. W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2021 r. poz. 177 oraz z 2022 r. poz. 375) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 po pkt 1a dodaje się pkt 1b i 1c w brzmieniu:
 - „1b) ewidencjonowanie, gromadzenie, przechowywanie, opracowywanie, zabezpieczanie, udostępnianie i publikowanie akt pracowników służby zagranicznej, wytworzonych lub gromadzonych w okresie do dnia 31 grudnia 1990 r., oraz dokumentów osobowych, które zostały wytworzone w okresie do dnia 31 grudnia 1990 r., przekazanych do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu przez ministra właściwego do spraw zagranicznych;
 - 1c) ewidencjonowanie, gromadzenie, przechowywanie, opracowywanie, zabezpieczanie, udostępnianie i publikowanie dokumentów innych niż określone w pkt 1–1b, jeżeli ustawa tak stanowi;”;
- 2) w art. 25 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
 - „4. Na żądanie Prezesa Instytutu Pamięci:
 - 1) minister właściwy do spraw wewnętrznych,
 - 2) Minister Obrony Narodowej,
 - 3) Minister Sprawiedliwości,
 - 4) prezes sądu powszechnego i wojskowego,
 - 5) prokurator kierujący powszechną jednostką organizacyjną prokuratury,
 - 6) dyrektor Archiwum Akt Nowych oraz innego archiwum państwowego,
 - 7) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu, Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Szef Służby Wywiadu Wojskowego,
 - 8) inne instytucje– przekazują do archiwum Instytutu Pamięci dokumenty nieprzekazane.”;
- 3) po art. 26 dodaje się art. 26a i art. 26b w brzmieniu:
 - „Art. 26a. Do archiwum Instytutu Pamięci przekazuje się dokumenty wytworzone w toku postępowań prowadzonych przez sądy na podstawie ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa

Polskiego, niezależnie od czasu ich wytworzenia, z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania w danej sprawie.

Art. 26b. 1. Do archiwum Instytutu Pamięci przekazuje się dokumenty:

- 1) wytworzone w toku postępowań prowadzonych przez sądy w sprawach innych niż określone w art. 26 i art. 26a dotyczące funkcjonariuszy państwa komunistycznego albo osób działających na ich zlecenie oskarżonych o zbrodnie komunistyczne popełnione od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r.,
- 2) zawierające informacje o obsadzie personalnej, strukturach lub działalności organów bezpieczeństwa państwa i ich funkcjonariuszy w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r.

– niezależnie od czasu ich wytworzenia.

2. Dokumenty przekazuje się z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania w danej sprawie.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.²⁾) po art. 34b dodaje się art. 34c w brzmieniu:

„Art. 34c. Przepisów art. 34a i art. 34b nie stosuje się do umów zawartych przez placówki zagraniczne w rozumieniu art. 7 pkt 7 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. poz. 464 i 1003 oraz z 2022 r. poz. 655 i ...).”.

Art. 4. Członkowie służby zagranicznej oraz dyplomaci delegowani, którzy posługują się stopniem dyplomatycznym attaché, otrzymują stopień III sekretarza.

Art. 5. 1. Nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy Szef Służby Zagranicznej wydaje zgodę na dalsze zatrudnienie w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych osoby, która kształciła się w zagranicznym podmiocie systemu szkolnictwa wyższego i nauki, o którym mowa w art. 5a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, będącej członkiem służby zagranicznej w dniu wejścia w życie ustawy, albo odmawia jej wydania. Stosuje się odpowiednio przepis art. 5a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1236, 1535, 1773, 1927, 1981, 2054 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 583 i 655.

2. W celu wydania zgody, o której mowa w ust. 1, Szef Służby Zagranicznej zwraca się do:

- 1) dyrektora generalnego służby zagranicznej o wykaz osób, o których mowa w ust. 1, oraz o przedstawienie posiadanej dokumentacji pracowniczej dotyczącej tych osób;
- 2) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego o sporządzenie, w terminie 30 dni, opinii o braku przeciwwskazań do kontynuowania przez osobę, o której mowa w ust. 1, pracy w służbie zagranicznej.

3. Szef Służby Zagranicznej wydaje zgodę, o której mowa w ust. 1, w przypadku otrzymania opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego potwierdzającej brak przeciwwskazań do kontynuowania przez osobę, o której mowa w ust. 1, pracy w służbie zagranicznej.

4. W przypadku odmowy przez Szefa Służby Zagranicznej wydania zgody na dalsze zatrudnienie w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych osoby, o której mowa w ust. 1, stosunek pracy z nią wygasa w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania przez nią tej odmowy.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 5 oraz art. 4, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.;
- 2) art. 3, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2022 r.